

Ceacht Tógála le Ranganna 5 go dtí 6

‘Clósanna Súgartha’

Gemma Mc Gírr

<u>Snáth Curaclaim:</u>	Tógáil (Curaclam Amharcealaíona lch. 74)
Cuspóir:	Fiosraigh agus déan trialacha le hairionna agus saintréithe na n-ábhar agus struchtúir á ndéanamh (lch. 74) Déan struchtúir shamhláiocha (lch. 74)
Nasc:	Líniocht > An saol samhláioch á léiriú ag an dalta agus téamaí samhláiocha á léirmhíniú trí úsáid airgtheach a bhaint as patrún agus sonra (Lch. 48) Téamaí samhláiocha a líníú ag úsáid patrún agus sonra airgtheach (lch. 66)
Féidearthachtaí Imeaschta:	
Eolaíocht: <i>Conas nithe agus ábhair a aithint agus a fhiosrú</i> (lch. 87)	
Teanga labhartha: <i>Smaointe agus coincheapanna a fhaightear i réimsí eile den churaclam a phlé</i> (lch. 53)	
Stair: <i>Gnéithe d'imeachtaí siamsaiochta agus de chluichí mhuintir na hÁite san aimsir chaite a fhiosrú</i> (lch. 63)	
Corpoideachas: <i>Cluichí a chruthú agus a fhorbairt le comhpháirtí nó le grúpa beag</i> (lch. 56)	

An Ghníomhaíocht seo a Fhorbairt sa Rang:

Ag tosú: Ní mór duit an smaoineamh/spreagadh don cheacht seo a phlé le do rang timpeall seachtain roimh ré chun am a thabhairt dóibh na hábhair dhramhaíle atá riachtanach a bhailiú. Féadfaidh siad cinneadh a dhéanamh freisin faoi obair i mbeirteanna nó b'fhéidir gur mhaith le roinnt leanáí obair ar a gconlán féin. Beidh cárta, cipíní líreacáin/lasáin, sopanna tógála, PVA, téip chumhdaigh, seilitéip, siosúir, péinteanna agus scuabanna sa seomra ranga cheana féin agat, ach abair leis na leanáí a gcuid ábhar dramhaíle féin a sholáthar. Beidh siad an-seiftiúil iad féin sna nithe a bheidh siad in ann a bhailiú nuair a thuigeann siad gur ar a ndeartháí féin atá siad ag obair!

Ábhair Riachtanacha: Ábhair dhramhaíle a fhaightear sa bhaile:

- Boscaí/soithigh de mhéideanna agus de chruthanna éagsúla
- Cartáin, buidéil phlaisteacha, bréagáin bhriste, rotha srl
- Téada, seansreang, cnóite, boltaí, spólaí folmha (do snáth) srl

Cipíní líreacáin/lasáin

Sopanna tógála

Siosúir

PVA

Téip chumdaigh/seilitéip

Péinteanna póstaeir

Scuabanna

Spreagadh:

“Cad iad na cluichí is féidir a imirt sa chlós súgartha áitiúil? Cén chineál trealamh atá ann? Cé mhéid leanáí a bhaineann úsáid as an gclós súgartha? An bhfuil sleamhnáin/maide corrach/frámaí dreapadóireachta/luascáin/timpeallán, nó ionaid bhoird scátála ann? Dá bhféadfá níos mó trealamh a chur sa chlós súgartha cad a bheadh ann? Déan cur síos ar an rud a d'fhéadfá a dhéanamh ar/leis an trealamh seo. An mbeadh sé oiriúnach do gach aoisghráupa? Cé mhéid leanáí a bhaineann úsáid as ag an am céanna? An gcloífidh sé le riachtanais sláinte agus sábháilteachta? Tarraing plein de do chlós súgartha agus má tá sibh ag obair i ngrúpaí, socraigh cé atá leis na hábhair eagsúla a bheidh ag teastáil chun é a thógáil a bhailiú.

Gníomhaíocht: Tógaíonn na leanaí a gclósanna súgartha. D'fhéadfadh a smaointe athrú agus iad ag obair, eascróidh deacrachartaí lena linn agus gheobhaidh siad bealaí lena réiteach. Spreag iad chun an rud atá á dhéanamh acu a phlé, triail a bhaint as na hábhair, féachaint ar a dtóglacha ó gach taobh agus dul i gcomhairle le chéile agus iad i mbun oibre. Cuir saothar na leanaí ar taispeáint sa seomra ranga nó in áit oiriúnach eile sa scoil.

Measúnú/Ag Amharc agus ag Freagairt: Beidh sé seo ag tarlú agus na leanaí ag obair. Spreag iad chun caint faoina smaointe do chlósanna súgartha, faoi aon deacrachartaí a bhí acu agus conas ar sháraigh siad iad. Tabhair am dóibh chun a saothar a thaispeáint sa rang agus a chéile a cheistiú faoina bhuail déanta acu.

Gníomhaíochtaí Breise:

D'fhéadfadh na leanaí líníochtaí aonair a dhéanamh de mhodh samhláioch iompair agus sonraí airgtheacha a chur leo.

Féidearthachtaí TCF: Tógaí grianghraif de shaothar na leanaí agus scanáil isteach sa ríomhaire iad. Feadfaidh siad tuairisc a scriobh faoina bhuail déanta acu, agus an próiseas a mhíniú ó thus go deireadh.

Ag baint úsáide as an DVD

Is Ealaíontóir mé: Tugann na cláir *Tógáil* ar an DVD deiseanna chun leanaí a fheiceáil ag déanamh tóglacha le cártá agus ábhair eile.

Nóta: Lig do na leanaí a gcuid déantús féin a dhearadh agus a dhéanamh. Má iarrtar orthu treoracha do rud éigin atá deartha ag duine fásta a leanúint beidh frustachas ann dóibh sin agus duit féin. Beidh smaointe an-seiftiúla acu agus baileoidh siad a lán fuíollábhair iad féin.

Ealaíontóirí Ábhartha: Michael Warren
Anthony Caro

Suíomhanna Idirlín Ábhartha:

Féach réimse de threalamh clós súgartha, gliogáil ar íomhánna téamaí chun déantús spéisiúla a fheiceáil.

http://www.timberform.com/intro_sub.cfm

Tabhair cuairt ar dhánlann an dealbhodóra Michael Warren i Loch Garman agus féach ar a dhéantús iontacha.

<http://www.michaelwarren.ie/gallery.cfm>

Tabhair cuairt ar dhánlann Anthony Caro, fear a raibh ról ríthábhachtach aige i bhforbairt na dealbhodóireachta san 20ú haois.

<http://www.anthonycaro.org/frames-related/Gallery.htm>

Is tairseach é Scoilnet chuig suíomhanna atá úsáideach sa seomra ranga

<http://www.scoilnet.ie>